

(i) Printed Pages : 4 Roll No.

(ii) Questions : 9 Sub. Code :

1	0	4	2	4
---	---	---	---	---

Exam. Code :

5	0	0	2
---	---	---	---

**Bachelor of Arts (FYUP) 2nd Semester
(2055)**

PUBLIC ADMINISTRATION (In all Mediums)

Paper : Indian Administrative System

Time Allowed : Three Hours] [Maximum Marks : 90

Note :— Attempt **FIVE** questions in all. Question No. 1 is compulsory. Attempt rest of the **FOUR** questions selecting **ONE** question from each unit.

1. Attempt any **NINE** questions of following :

- (1) Give four features of Indian Administration.
- (2) How is the President impeached ?
- (3) Discuss the composition of the Indian Parliament.
- (4) Give two methods of the Legislative Control over Administration.
- (5) Give four functions of the Chief Minister.
- (6) Who appoints the Chief Justice of India ?
- (7) Define Central (Union) List.
- (8) Write the name of four Writ Petitions.
- (9) Give two reasons of Delegated Legislation.
- (10) Give the composition of the State Secretariat.
- (11) Define Centre-State Legislative relations.
- (12) Give two functions of Deputy Commissioner. 9×2=18

UNIT-I

2. Compare the powers of Rajya Sabha and Lok Sabha.

OR

3. Write down in detail the features of Indian Administration. 18

UNIT-II

4. How is the Chief Minister elected ? Discuss his powers, functions and role.

OR

5. Write down a detailed note on relation between Center-State Government. 18

UNIT-III

6. Discuss the composition and functions of the Supreme Court.

OR

7. Write a detailed note on the control over Administration. 18

UNIT-IV

8. Discuss the structure and functions of District Administration.

OR

9. Discuss the composition, functions and role of State Secretariat. 18

(हिन्दी माध्यम)

नोट :- कुल पाँच प्रश्न हल करें। प्रश्न संख्या 1 अनिवार्य है। प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न चुनकर शेष चार प्रश्नों के उत्तर दें।

1. निम्नलिखित में से कोई नौ प्रश्न हल करें :

- (1) भारतीय प्रशासन की चार विशेषताएँ बताइए।
- (2) राष्ट्रपति पर महाभियोग कैसे लगाया जाता है ?
- (3) भारतीय संसद की संरचना पर चर्चा कीजिए।
- (4) प्रशासन पर विधायी नियंत्रण के दो तरीके बताइए।
- (5) मुख्यमंत्री के चार कार्य बताइए।
- (6) भारत के मुख्य न्यायाधीश की नियुक्ति कौन करता है ?
- (7) केंद्रीय (संघ) सूची को परिभाषित कीजिए।
- (8) चार रिट याचिकाओं के नाम लिखिए।

- (9) ਪ੍ਰਤਾਯੋਜਿਤ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਦੋ ਕਾਰਣ ਬਤਾਏ।
 (10) ਰਾਜ ਸਚਿਵਾਲਯ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਬਤਾਏ।
 (11) ਕੇਂਦਰ-ਰਾਜ ਵਿਧਾਯੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਕੋ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਯੇ।
 (12) ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦੋ ਕਾਰਯ ਬਤਾਏ।

9×2=18

ਯੂਨਿਟ-1

2. ਰਾਜਸਭਾ ਔਰ ਲੋਕਸਭਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤਿਯਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕੀਯੇ।

ਅਥਵਾ

3. ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਯਾਂ ਕਾ ਵਿਸ਼ਤਾਰ ਸੇ ਵਰਨਨ ਕੀਯੇ। 18

ਯੂਨਿਟ-II

4. ਮੁਖਯਮੰਤਰੀ ਕਾ ਚੁਨਾਵ ਕੈਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ? ਤਸਕੀ ਸ਼ਕਤਿਯਾਂ, ਕਾਰਯੋ ਔਰ ਭੂਮਿਕਾ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਯੇ।

ਅਥਵਾ

5. ਕੇਂਦਰ-ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਭੀਚ ਸੰਬੰਧਾਂ ਪਰ ਵਿਸ਼੍ਰੁਤ ਟਿਪ੍ਪਣੀ ਲਿਖਿਏ। 18

ਯੂਨਿਟ-III

6. ਸਰਵੋਚ੍ਚ ਨਯਾਯਾਲਯ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਔਰ ਕਾਰਯੋ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਯੇ।

ਅਥਵਾ

7. ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਪਰ ਨਿਯੰਤਰਣ ਪਰ ਵਿਸ਼੍ਰੁਤ ਟਿਪ੍ਪਣੀ ਲਿਖਿਏ। 18

ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਔਰ ਕਾਰਯੋ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਯੇ।

ਅਥਵਾ

9. ਰਾਜ ਸਚਿਵਾਲਯ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ, ਕਾਰਯੋ ਔਰ ਭੂਮਿਕਾ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਯੇ। 18

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :- ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚੁਣ ਕੇ ਬਾਕੀ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੋ।

1. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨੌਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੋ :
- (1) ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।
 - (2) ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਮਹਾਂਦੋਸ਼ ਕਿਵੇਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
 - (3) ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਦ ਦੀ ਬਣਤਰ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
 - (4) ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਉੱਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਦੋ ਤਰੀਕੇ ਦੱਸੋ।

- (5) ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਚਾਰ ਕਾਰਜ ਦੱਸੋ।
- (6) ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੌਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ?
- (7) ਕੇਂਦਰੀ (ਸੰਘ) ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।
- (8) ਚਾਰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ।
- (9) ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦੋ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ।
- (10) ਰਾਜ ਸਕੱਤਰੇਤ ਦੀ ਬਣਤਰ ਦੱਸੋ।
- (11) ਕੇਂਦਰ-ਰਾਜ ਵਿਧਾਨਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।
- (12) ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦੋ ਕਾਰਜ ਦੱਸੋ।

9×2=18

ਯੂਨਿਟ-I

2. ਰਾਜ ਸਭਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

3. ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-II

4. ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕਿਵੇਂ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? ਉਸਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

5. ਕੇਂਦਰ-ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

18

ਯੂਨਿਟ-III

6. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

7. ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

9. ਰਾਜ ਸਕੱਤਰੇਤ ਦੀ ਬਣਤਰ, ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

18